

**ТЕХНОЛОГІЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАННЯ
В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ УКРАЇНИ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

МАТЕРІАЛИ
*ІХ Всеукраїнської студентської
науково-практичної онлайн-конференції*

26-27 жовтня 2023 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка
Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди
Державний торговельно-економічний університет
Фаховий медико-фармацевтичний коледж Полтавського державного
медичного університету
Комунальний заклад «Донецький обласний спеціалізований фаховий
коледж спортивного профілю ім. С. Бубки»
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
Відокремлений структурний підрозділ
«Полтавський політехнічний фаховий коледж Національного технічного
університету «Харківський політехнічний інститут»
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Військово-юридичний інститут Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна академія управління персоналом»

ТЕХНОЛОГІЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАННЯ В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ
**ІХ Всеукраїнської студентської науково-практичної
онлайн-конференції**

26-27 жовтня 2023 р.

м. Полтава

УДК 37.091.39:614(062)

Т38

*Друкується згідно з рішенням вченої ради
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка (протокол № 4 від 26.10.2023 р.)*

Редакційна колегія:

ХОМЕНКО Павло – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету фізичного виховання та спорту Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

МОМОТ Олена – докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри теоретико-методичних основ викладання спортивних дисциплін Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

ЗАЙЦЕВА Юлія – кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри теоретико-методичних основ викладання спортивних дисциплін Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

РОГОДЧЕНКО Ірина – директорка Карлівського ліцею імені Ніни Герасименко Карлівської міської ради.

ЛИСЕНКО Оксана – здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету фізичного виховання та спорту Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Рецензенти:

ЖДАНОВА-НЕДІЛЬКО Олена – докторка педагогічних наук, професорка кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна.

КАРМАНЕНКО Василь – кандидат педагогічних наук, директор Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж управління, економіки і права Полтавського державного аграрного університету».

Технології здоров'язбережування в сучасних закладах освіти України: проблеми та перспективи : матер. ІХ Всеукр. студ. наук.-практ. конф. (26-27 жовтня 2023 р.). Полтава : Астроя, 2023. 317 с.

У збірнику містяться матеріали, в яких висвітлюються проблеми використання сучасних технологій фізичної та спортивної підготовки; розкривається виховний потенціал фізичної культури і спорту та формування здорового способу життя учнівської та студентської молоді.

УДК 37.091.39:614(062)

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та посилань несуть автори статей.

© ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023

© Колектив авторів, 2023

© Астроя, 2023

ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ДО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Анастасія Борботько,
*здобувачка освіти 2 курсу на основі БЗО
спеціальності 226 Фармація, промислова фармація
Фахового медико-фармацевтичного коледжу
Полтавського державного медичного університету
Науковий керівник: Оксана Воробйова,
докторка філософії, викладачка Фахового медико-фармацевтичного
коледжу Полтавського державного медичного університету*

Українське суспільство сьогодні переживає кризовий період, пов'язаний з багатьма чинниками. Найбільш руйнуючою обставиною сьогодення є війна в країні. Цей конфлікт розділив не тільки політиків та громадянське суспільство, а й сім'ї та особистості. Україна займає одне з перших місць у світі за кількістю внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Масштабні вимушені внутрішні міграції останніх років не могли не відобразитися на стані здоров'я населення.

В основі причин, що призводять до вимушеного переселення, лежить «екстремальний стрес» – коли перед людиною постає проблема боротьби з надскладними життєвими обставинами, що знаходяться на межі її адаптивних можливостей. При цьому саме висока інтенсивність відчуття небезпеки, загрози для життя, визначають виражене прагнення подолати труднощі, що виникли. Вимушене переселення призводить до різкого зниження соціально-економічного статусу, труднощів адаптації, серйозних проблем у стосунках із місцевим населенням, що стає предиктором порушень психічного здоров'я ВПО.

У будь-якому конфлікті найбільше страждає найвразливіша категорія населення – діти. Саме вони зазнають проблем соціального і психоемоційного характеру, пов'язаних зі зміною середовища проживання та звичного кола спілкування, особливо якщо така міграція спричинена війною.

За даними ВООЗ, у 20% постраждалих в екстремальних ситуаціях прояви травматичного стресу трансформуються у посттравматичний стресовий розлад як хворобу, в якій виявляються фізіологічні та психологічні симптоми.

У внутрішньо переміщених осіб з посттравматичним стресовим розладом спостерігається: егоїстичність, небезпечна для життя поведінка, бунт удома або у навчальному закладі, різкі зміни у взаєминах, депресія, уникнення спілкування, зниження успішності у

навчанні, спроба віддалитися і захиститися від почуття сорому, провини, приниження, надмірна активність з іншими людьми чи відсторонення від інших для врегулювання внутрішнього конфлікту, схильність до переживання нещасних випадків, бажання помсти, активність, пов'язана з відповіддю на травму, порушення сну і харчування, нічні жахіття [3, с. 3].

Нерідко у ВПО, зокрема у підлітків, виявляються особливості, що змушують їх до участі в екстремістських акціях, зокрема: агресивність, девіантність, негативне ставлення до місцевого населення, тримання осторонь, соціальна несправедливість. Таким чином, діти стикаються із проблемою соціальної дезадаптації. Дезадаптаційний стан провокує неуспішність, погану поведінку, дитина переходить до категорії важковиховуваних, «групи ризику». Ставлення оточення до дитини погіршується, і як наслідок – поведінка дитини стає ще менш керованою.

Адаптація внутрішньо переміщених дітей до нового навчального закладу є одним із найважливіших складників адаптації родини за місцем переселення. Допомогти дитині інтегруватися в новий колектив, включити її в освітній процес, зменшити рівень стресу, не виділяти з-поміж інших учнів як «жертву», мотивувати вчитися – це частина роботи, яку мають виконати педагоги [1, с. 84].

Коли діти потрапляють у новий колектив з усталеною структурою та лідерами, вони змушені заново вибудовувати стосунки як із своїми однолітками, так і з педагогами. Змінюючи звичний колектив, вони тривожаться, чи зможуть відповідати вимогам нового навчального закладу.

На успішність адаптації переселенців впливає й те, як дитина добиратиметься до школи й додому після занять, як буде організоване її харчування, з ким вона залишатиметься після навчання, чи відвідуватиме музичну школу або спортивну секцію, якщо вона звикла це робити вдома. Тому контакт батьків з педагогами та спілкування родин ВПО із психологом навчального закладу особливо важливий.

Навчальні заклади мають певну низку своїх особливостей, які в певній мірі ускладнюють адаптацію ВПО до навчання у нових навчальних закладах. За результатами опитувань, ВПО найчастіше стикаються з такими труднощами:

- зміна стилю викладання та подачі матеріалу, застосування інших методик та методів;
- психологічний бар'єр та дискомфорт у спілкуванні з викладачами та адміністрацією;
- відчуженість нового колективу, групи, тощо;
- постійні стреси через різку зміну звичного середовища життя;
- страх виявити свої здібності та неможливість їх розвитку;

– постійна тривога за своїх рідних та близьких, які лишилися на окупованій території;

– внутрішній страх перед новим, самоневизначеність та невпевненість в собі [6, с. 3].

До аспектів адаптації ВПО до освітнього середовища навчального закладу належать:

– соціокультурні: важливо враховувати культурні, мовні, та соціальні особливості внутрішньо переміщених осіб при їх адаптації до нового освітнього середовища. Сприяти збереженню та вдосконаленню їхніх культурних та соціальних ідентичностей;

– індивідуалізований підхід: кожна переміщена особа має унікальний досвід та потреби. Система освіти повинна надати індивідуалізований підхід, адаптуючи навчальні програми та підходи до кожного учня;

– соціальна підтримка: сприяти побудові сприятливого соціального середовища в навчальних закладах. Важливо забезпечити психологічну, соціальну та емоційну підтримку для полегшення адаптації;

– професійна орієнтація: проведення спеціальних програм та заходів щодо ознайомлення внутрішньо переміщених осіб з можливостями навчання та кар'єрного зростання;

– партнерство та співпраця: залучення громадських та громадянських організацій, урядових установ, навчальних закладів та громадськості до спільної роботи над адаптацією внутрішньо переміщених осіб;

– навчальна програма: перегляд та адаптація навчальних програм з метою врахування особливостей та потреб внутрішньо переміщених осіб. Включення тем та матеріалів, які сприяють їхній адаптації та інтеграції [4, с. 135].

Література:

1. Андрєєнкова В. Л., Войцях Т. В., Гриців І. П., Мельничук В. О., Сабліна Н. О., Флярковська О. В., Харківська Т. А. Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу. Навчально-методичний посібник. Київ. 2023. 149 с.

2. Байдик В. В., Бондарук Ю. С., Гопкало Ю. П., Гніда Т. Б., Корнієнко І. О., Лунченко Н. В., Луценко Ю. А., Мороз Р. А., Ткачук І. І. Групові форми роботи в системі психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій (досвід упровадження). Київ: Ніка-Центр, 2020. 122 с.

3. Ковязіна К. О. Забезпечення соціального захисту дітей внутрішньо переміщених осіб [Електронний ресурс] (Серія «Соціальна політика»). Режим доступу до ресурсу: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/ditu-14275.pdf>.

4. Корпач Н., Сидорук І. Соціальна робота з дослідження стану адаптації дітей внутрішньо переміщених осіб до нового соціального середовища. *Педагогічний часопис Волині*. №1(8). 2018. С. 133–138.

5. Мельник Л.А. Психосоціальна допомога внутрішньо переміщеним дітям, їхнім батькам та сім'ям з дітьми зі Сходу України: посіб. для практиків соціальної сфери. К.: Калита, 2015. 72 с.

6. Трубавіна І. М. Проблеми внутрішньо переміщених осіб в Україні як основа соціально-педагогічної роботи з ними [Електронний ресурс]. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2015.

ОНТОГЕНЕЗУ	
Богдан Волошко	38
ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ДО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	
Борботько Анастасія, Воробйова Оксана	42
МЕДИКО-БІОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ОЛІМПІЙСЬКОГО РЕЗЕРВУ В КОЛЕДЖАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ	
Горбенко Катерина	46
ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ СУЧАСНОГО ТРЕНЕРА	
Горохов Сергій	50
МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ТЕХНІКИ БІГУ НА КОРОТКІ ДИСТАНЦІЇ	
Гриценко Олександр	53
ВИКОРИСТАННЯ ВІТАМІННИХ КОМПЛЕКСІВ СПОРТСМЕНАМИ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ	
Гришко Яна	56
ЗНАЧЕННЯ КРОССФІТ-ТРЕНУВАНЬ У ФІЗИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ СПОРТСМЕНА	
Деменська Ірина, Корженко Вадим	60
АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У РОБОТІ СПОРТИВНОГО ТРЕНЕРА	
Демус Яна	64
ЗНАЧЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	
Денисовець Тамара, Квак Ольга	68
ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАСОБІВ ТА МЕТОДІВ ДЛЯ ФІЗИЧНОЇ ТА ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФУТБОЛІСТІВ 8-10 РОКІВ	
Ємець Олександр, Шостак Євгенія	72
ЗМІСТ ТА СПРЯМОВАНІСТЬ ПОПЕРЕДНЬОГО ЕТАПУ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ ЮНИХ ГАНДБОЛІСТІВ 9-10 РОКІВ	
Жила Петро	77
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ХОКЕЇСТІВ ДО УМОВ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Жимбей Олег	81

РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В РОБОТІ ТРЕНЕРА